

Quan els caps de cartell del PP i Ciutadans, Alicia Sánchez Camacho i Albert Rivera, van donar a Pere Navarro la “benvinguda al costat de la legalitat” per votar “no” a la resolució de sobirania, ho van fer amb tanta sornegueria que era difícil evitar un paral·lelisme amb la rebuda de Darth Vader al “costat fosc” de la força. El líder del PSC encaixava les felicitacions amb una seriositat gèlida –ni mig somriure ni cap reacció–, al mateix temps que en Quim Nadal, fins fa quatre dies portaveu del PSC al Parlament, feia una piulada al Twitter que qüestionava el sentit de la votació del PSC: “Crec que votar “no” i coincidir en això amb PP i C’S va contra els més elementals principis socialistes i contra els valors fundacionals del PSC”.

Els esforços històrics del PSC per quedar integrats dins del bloc anomenat catalanista –les votacions a favor de l’autodeterminació, l’Estatut impulsat per Maragall o, més recentment, el suport parcial al pacte fiscal– se n’anaven en orris, segons el parer de molts militants i alguns diputats del grup parlamentari socialista. Les declaracions del PSC a favor del dret a decidir, que en els últims mesos han estat reiterades, semblaven incompatibles amb el “no” a la resolució pactada per CiU, ERC i ICV, que es titula precisament “de sobirania i dret a decidir”. La votació era tan incòmoda per a alguns dels diputats del PSC que van decidir no votar en contra de la resolució –ni tan sols abstenir-se. Aquesta era la solució “més respectuosa amb el partit” que havien trobat, segons van explicar posteriorment.

Les raons oficials del “no”. Les va explicar el mateix Pere Navarro en el debat previ a la votació de la resolució. El líder del PSC va assegurar que el posicionament del PSC “seria diferent si haguessin portat una resolució sobre el dret a decidir –aquí ens haurien trobat al seu costat, no ho dubtin–, però han optat per declarar la sobirania, primer, i preguntar als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, després”.

El primer secretari dels socialistes catalans va argumentar que la declaració de sobirania depassa els seus propis límits: “Que el Parlament de Catalunya declari

En primer terme, el president Artur Mas, i en segon terme Oriol Junqueras, després d’haver sortit

El PSC ensopega amb la sobirania

La decisió de la direcció del PSC de votar “no” a la resolució de sobirania consensuada per CiU, ERC i ICV va provocar la rebel·lió –“respectuosa”, segons ells– de cinc dels seus diputats, que havien demanat, si més no, llibertat de vot.

de forma unilateral la sobirania del poble català –afegí Navarro– és apostar per la independència fent sobrerera qualsevol consulta posterior a propòsit d’això.”

El líder del PSC també opinà que “en el marc de la Unió Europea és impossible el reconeixement de la secessió d’un territori d’un estat membre”.

aprovada la resolució de sobirania.

Tot i que la resolució no té caràcter jurídic –es una mena de declaració política d'intencions–, Navarro va insistir que “no es pot apel·lar al principi democràtic sense legalitat” i que el model de resolució que presentaven CiU, ERC i ICV-EUiA “es carrega la possibilitat d'exercir el dret a decidir”. També va recordar que “l'article 1.2 de la Constitució diu que la sobirania nacional resideix en el poble espanyol del qual emanen els poders de l'estat, també els poders de la Generalitat”. I, si es vol canviar això, diu Navarro, cal canviar la Constitució i l'Estatut i cal un referèndum acordat en el marc de la legalitat. “No hi ha dreceres possibles”, conclou Navarro.

L'opció del PSC va ser presentar una resolució pròpia sobre el dret a decidir que implicava com a condició *sine qua non* el vist-i-plau de l'estat: “El poble de Catalunya té, per raons de legitimitat democràtica, caràcter de subjecte

Declaració de sobirania i el dret a decidir del poble de Catalunya

“ D'acord amb la voluntat majoritària expressada democràticament per part del poble de Catalunya, el Parlament de Catalunya acorda iniciar el procés per fer efectiu l'exercici del dret a decidir per tal que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin decidir el seu futur polític col·lectiu, d'acord amb els principis següents:

“– **Sobirania.** El poble de Catalunya té, per raons de legitimitat democràtica, caràcter de subjecte polític i jurídic sobirà.

“– **Legitimitat democràtica.** El procés de l'exercici del dret a decidir serà escrupolosament democràtic, garantint especialment la pluralitat d'opcions i el respecte a totes elles, a través de la deliberació i diàleg en el si de la societat catalana, amb l'objectiu que el pronunciament que en resulti sigui l'expressió majoritària de la voluntat popular, que en serà el garant fonamental del dret a decidir.

“– **Transparència.** Es facilitaran totes les eines necessàries perquè el conjunt de la població i la societat civil catalana tinguin tota la informació i el coneixement precís per a l'exercici del dret a decidir i es promogui la seva participació en el procés.

“– **Diàleg.** Es dialogarà i es negociarà amb l'Estat espanyol, les institucions europees i el conjunt de la comunitat internacional.

“– **Cohesió social.** Es garantirà la cohesió social i territorial del país i la voluntat expressada en múltiples ocasions per la societat catalana de mantenir Catalunya com un sol poble.

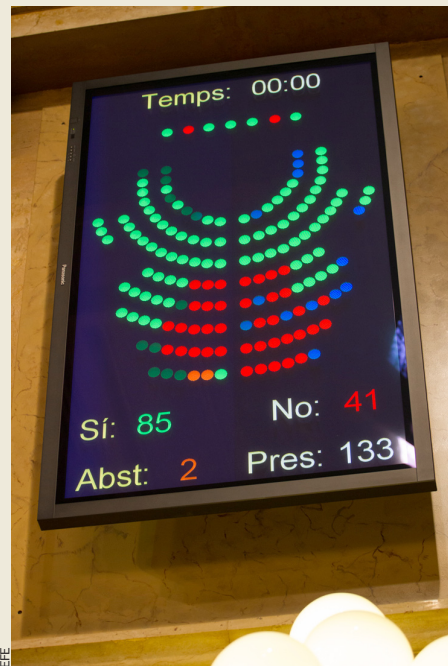
“– **Europeisme.** Es defensaran i promouran els principis fundacionals de la Unió Europea, particularment els drets fonamentals dels ciutadans, la democràcia, el compromís amb l'estat del benestar, la solidaritat entre els diferents pobles d'Europa i l'aposta pel progrés econòmic, social i cultural.

“– **Legalitat.** S'utilitzaran tots els marcs legals existents per fer efectiu l'enfortiment democràtic i l'exercici del dret a decidir.

“– **Paper principal del Parlament.** El Parlament en tant que la institució que representa el poble de Catalunya té un paper principal en aquest procés i per tant s'hauran d'acordar i concretar els mecanismes i les dinàmiques de treball que garanteixin aquest principi.

“– **Participació.** El Parlament de Catalunya i el govern de la Generalitat han de fer partícips actius en tot aquest procés el món local, i el màxim de forces polítiques, agents econòmics i socials, i entitats culturals i cíviques del nostre país, i concretar els mecanismes que garanteixin aquest principi.

“El Parlament de Catalunya encoratja el conjunt de ciutadans i ciutadanes a ser actius i protagonistes d'aquest procés democràtic de l'exercici del dret a decidir del poble de Catalunya.”

polític i podrà exercir el seu dret a decidir de forma acordada entre els governs català i espanyol, a través d'un referèndum, en el marc de la legalitat, en el qual es plantegi una pregunta clara a la qual s'hagi de respondre de forma inequívoca”.

La negociació. Entre els negociadors de les propostes s'afirma que el PSC no tenia una veritable voluntat d'arribar a un acord sobre sobirania i dret a decidir i que l'actual portaveu del partit, en Maurici Lucena, va arribar a presentar una proposta més agosarada que ell mateix va retirar quan es va adonar que podia ser una base de consens amb CiU, ERC, ICV i la CUP. Entre els negociadors dels altres partits hi ha diverses versions: segons alguns, Lucena només hauria presentat aquesta proposta de forma oficiosa –“pels passadissos”– però d'altres parlen d'un text sobre la taula que, finalment, ell mateix devia descartar.

Aquestes mateixes fonts interpretarien que ha estat el PSOE qui ha prohibit terminantment a Navarro que aprovi cap resolució en favor del dret a decidir. El líder del PSC va defensar en l'últim comitè federal del PSOE, el passat 12 de gener, la qüestió del dret a decidir i Rubalcaba li va respondre que “Espanya mai no acceptarà que una part decideixi sobre una cosa que afecta el tot i el PSOE, tampoc”. Navarro pretenia convèncer el partit germà del PSC amb una consulta “legal, acordada i vinculant”, però Rubalcaba, en nom del seu partit –i d'Espanya sencera–, va manifestar que, si el PSC s'entestava en el dret a decidir, “no hi ha sortida”.

La premsa espanyola més conservadora, *El Periodista Digital* per exemple, va entendre que “Navarro i la direcció del PSC estan posant el PSOE entre l'espasa i la paret”, però després de la votació de la resolució de sobirania sembla més probable que hagi estat el PSOE qui donés un ultimàtum al líder del PSC.

Una de les diputades díscles del PSC, Marina Geli, responia a EL TEMPS que, “sincerament”, no creu “que la decisió respongui a pressions de Madrid sinó a una decisió de l'actual direcció del PSC”. I, sigui com sigui, Geli l'encerta: Pere Navarro és

Pere Navarro: “Aquesta resolució es carrega la possibilitat d'exercir el dret a decidir”.

el primer secretari d'un partit sobirà. Ell és el director de l'orquestra que va optar per presentar una altra proposta de resolució i votar en contra de la resolució amanida per CiU, ICV i ERC, amb un pessic de CUP.

La reacció del sector catalanista. Els comptes, després de la votació de la resolució guanyadora, no acabaven de sortir. 85 vots a favor, 41 en contra i dues abstencions sumen només 128 escons, set menys del nombre de diputats. El misteri estava en el fet que hi havia dues baixes (dos diputats del PP absents per malaltia) i cinc socialistes que havien optat per no pitjar el botó de votació: Joan Ignasi Elena (impulsor del moviment Avancem), Marina Geli (ex-consellera de Sanitat), Rocio Martínez-Sempere (encarregada de negociar el posicionament del PSC en la negociació del pacte fiscal), Àngel Ros (alcalde de Lleida) i Núria Ventura (Federació de les Terres de l'Ebre). Cinc dels vint diputats del PSC, el 25% del grup parlamentari: el mateix percentatge que es va atribuir al sector catalanista en l'últim congrés del partit.

Tots cinc van començar a idear una forma de protesta una setmana abans, quan es va començar a fer evident que la seva opció de buscar un “sí” no tenia gaires probabilitats de reeixir. Van pressionar perquè el PSC s'abstingués però finalment la direcció dels socialistes de Catalunya va optar pel “no”. Marina Geli ha explicat posteriorment que van demanar que, en aquest cas,

se'ls donés “llibertat de vot per a poder expressar la pluralitat política que hi ha dins del PSC”, però la direcció també els va negar aquesta segona opció per a expressar el seu catalanisme. “Si ens haguessin donat llibertat de vot, no hauríem votat tots cinc ‘sí’ a la resolució de CiU, ERC i ICV; algunes persones s'haurien abtingut, però tots consideràvem que calia donar veu al pluralisme del PSC en aquest cas”.

Tots cinc han explicat en un text breu, “Per a contribuir a la unitat del catalanisme polític”, per què no van votar “no”: consideren que formen “part d'un partit, el PSC, que ve de lluny i que ha sigut i ha de ser pal de paller de la cohesió social i nacional. Un partit de bases i votants plurals, d'alcaldes i alcaldesses i regidors i regidores arreu, de tot el territori de Catalunya, rural i urbà. Volem contribuir a prevenir el frontisme nacional i social en què ens estem instal·lant”, reblen.

El text conclou amb l'argument que consideren la no-votació un pas necessari per a poder bastir, en un futur, un govern d'esquerres: “Hem decidit no votar No i optar per ésser-hi per representar, des d'un PSC plural, de vocació majoritària, des del catalanisme polític integrador i social que volem. Volem col·laborar a asserenar el debat entorn del dret a decidir i a treballar decididament per construir un consens nacional i social per una alternativa d'esquerres a Catalunya”.

En paraules de Marina Geli, expressades immediatament després de la votació al Parlament: “Considerem que per aconseguir el federalisme que el PSC defensa, cal defensar el dret a decidir”.

La por que atenalla aquells socialistes que Ros, Geli, Martínez, Ventura o Elena pretenen representar és que el posicionament del PSC a l'altre costat de la ratlla, al mateix camp que el PP i Ciutadans, sigui el veritable cop de gràcia a la centralitat del PSC, a la possibilitat de recuperar, un dia, opcions de govern a la Generalitat.

La iniciativa dels cinc diputats, tot just produir-se, ja havia rebut el suport de més de setanta personalitats destacades del partit, entre els quals Joaquim Nadal, Montserrat Tura, Raimon Obiols, Jordi Martí, Antoni Comín, Laia Bonet o Antoni Dalmau.

Àlex Milian